

Jaminon: ‘Aan de boom rammelen’

‘Het bisdom en de parochies staan voor dezelfde zaak. Dus we moeten veel meer samenwerken,’ zegt Alex Jaminon. De 64-jarige Maastrichtenaar is sinds 1 januari algemeen econoom van het bisdom Roermond. Na drie maanden goed rondkijken, vindt hij één woord belangrijk: samenwerken. ‘Er moeten veel dingen veranderen en dat kan alleen als we het gezamenlijk gaan doen.’

De bedrijfskundig ingenieur en registercontroller Jaminon werkte jarenlang voor DSM in allerlei buitenlandse vestigingen. “Wat ik daar deed, lijkt wel een beetje op wat ik nu bij het bisdom doe,” zegt hij. “Je hoort bij een grote corporate organisatie, maar als je dingen wilt veranderen moet je rekening houden met lokale cultuurverschillen en het eigen DNA. Dat zie ik niet als een belemmering, maar als een uitdaging.”

Sinds het begin van het jaar is Jaminon bezig aan zijn inwerkperiode. “De lijst van dingen die ik moet doen, wordt elke dag langer,” zegt hij lachend. “Ik ben geen man om op de winkel te passen. Ik wil aan de boom rammelen. Dingen veranderen, daar krijg ik energie van.” Het wordt tijd voor een nader kennismakingsgesprek. Op zijn werkkamer in Roermond gaat de econoom er eens goed voor zitten.

Hoe bevalt het u bij het bisdom?

“Heel goed. Een aantal aspecten van het werk kende ik al vanuit mijn vorige rol als penningmeester van de Onze-Lieve-Vrouweparochie in Maastricht. Ik merk nu dat het heel goed is dat ik eerst een tijdje in een parochie heb rondgekeken. Daardoor kon ik na een paar weken al een actieplan maken van dingen waar ik de komende tijd aan wil werken. Ik heb het gevoel dat de bisschop ook echt zaken wil aanpakken. Er moeten dingen veranderen. Daarbij gaat het niet alleen om de interne organisatie in Roermond, maar vooral om de relatie tussen het bisdom en de parochies. Er mag over en weer meer vertrouwen groeien, want we staan voor hetzelfde doel.”

Is werken in de kerk anders dan u vanuit het bedrijfsleven gewend bent?

“Door DSM werd ik regelmatig naar het buitenland gestuurd om dingen te veranderen en processen te moderniseren. In die zin is het vergelijkbaar met wat ik nu doe. Mijn basisdrijfveer is om samen met anderen iets te bereiken. Of dat nu bij een commerciële organisatie is of bij een maatschappelijke, zoals de kerk, vind ik niet zo spannend. Als ik maar kan helpen om iets te verbeteren. Dat geeft mij energie. Wat wel heel nieuw voor mij is, is het kerkelijk recht. Daar had ik voorheen niet mee van doen en daar moet ik wel even aan wennen. Daar staat tegenover dat de automatiseringssystemen van het bisdom heel erg bij de tijd zijn. We moeten ze alleen nog beter leren gebruiken. De uitdaging zit er voor mij in om de organisatie mee te krijgen in een gezamenlijke agenda. We moeten een stap zetten naar vernieuwing.”

Lukt het een beetje om in beeld te krijgen wat er in het bisdom allemaal speelt?

“Nog niet helemaal. Ik merk dat het spectrum heel breed is. De pastorale zaken laat ik graag aan de geestelijken, want dat is hun competentie. Ik richt me vooral op de bedrijfsmatige kant van het bisdom. De financiële situatie is zorgwekkend, zowel van het bisdom als van parochies. Er wordt nu wel hard gewerkt aan herontwikkeling van kerkgebouwen, maar daarmee is het probleem niet opgelost. Hoe gaan we het erfgoed dat overblijft in stand houden? Als ik bijvoorbeeld naar de grote basilieken in Maastricht kijk, dan is het voor die parochies economisch helemaal niet meer haalbaar. Misschien moeten we daar wel een andere structuur voor bedenken. In het bedrijfsleven zou er allang ingegrepen zijn, maar in de kerk spelen ook andere waarden een rol.”

Hoe wilt u parochies stabiel maken?

“We mogen best wat zakelijker worden. Het multifunctioneel gebruiken van kerken is niet altijd mogelijk, maar in kerken die ook toeristisch interessant zijn, zou het heffen van entree misschien een optie kunnen zijn. De Dom van Keulen gaat het nu ook doen. Parochies moeten ook financieel gezond worden voor hun eigen toekomst. Misschien overzie ik nog niet alle aspecten, maar je moet in ieder geval de discussie over dit soort zaken durven voeren. Er mag bij parochies ook meer aandacht voor Actie Kerkbalans komen. Dat vergt heel veel tijd, maar ik weet uit eigen ervaring dat het loont.”

Hoe gaat u dat aan parochies uitleggen?

“Mijn credo is: het bisdom komt naar je toe. Ik wil oplossingsgericht werken. We zijn sinds het begin van dit jaar al een paar keer met een heel team naar parochies toegegaan om met het kerkbestuur te praten over de problemen die ze hebben. Dat wordt zeer op prijs gesteld. Ik hecht veel waarde aan persoonlijk contact. Dat werkt veel beter dan e-mails en brieven sturen. Als bisdom moeten we niet wachten op verzoeken uit parochies, maar proactief te werk gaan. Zo raken we vroegtijdig betrokken bij processen en kunnen we op tijd waarschuwen voor risico's die ze lopen.”

U heeft een paar keer gezegd dat u dingen wilt veranderen. Heeft u al concrete plannen?

“Er zijn drie pijlers waar ik iets aan wil doen: de interne organisatie in Roermond, de verbetering van de relatie tussen het bisdom en de parochies en het beheer van het vastgoed in het algemeen. Bij de verbetering van de interne organisatie hoort personeelsbeleid, digitalisering en verbetering van de interne communicatie en het interne overleg. Wat de relatie met parochies betreft, wil ik van geschiedschrijving naar sturing gaan. Dus minder nadruk op jaarrekeningen en meer aandacht voor begrotingen. Op dat vlak lopen we echt achter en die slag moeten we maken. Een goed bestuur moet vooruitkijken en daar heb je als parochie een meerjarenbegroting en goede onderhoudsplannen voor nodig. Als die eenmaal goedgekeurd zijn, mogen parochies die wat mij betreft als mandaat zien om mee te werken, met uitzondering van heel grote projecten. Als derde pijler wil ik graag dat het bisdom een kenniscentrum wordt voor vragen op het gebied van vastgoed en bouwzaken, zodat we parochies ook echt kunnen begeleiden en laten weten hoe processen lopen. Daarbij hoort ook dat kerkbesturen professioneel te werk gaan, dingen op papier vastleggen en niet alleen afgaan op mondelinge toezeggingen. Als het aan mij ligt, gaan we veel meer werken met financiële shared service centers, waarbij meerdere parochies bepaalde boekhouding gerelateerde werkzaamheden door een professioneel bureau laten doen. Zodat de penningmeester zich meer op het financieel beleid van zijn parochie(-federatie) kan kunnen focussen. We moeten niet schromen om werkzaamheden ergens anders onder te brengen. Laat je adviseren. Durf sneller in contact te treden met een gemeente over bijvoorbeeld de toekomst van een kerkgebouw en maak dan ook de rol van het bisdom in die processen duidelijk.”

Wat mogen parochies van u verwachten?

“Nauwere samenwerking. We staan voor dezelfde opdracht en we moeten samen de toekomst van de kerk vormgeven. Daarom gaan we als bisdom proactief naar parochies toe. Ik wil graag vertrouwen geven en tegelijkertijd ook heldere verwachtingen scheppen van wat wel en niet kan.”

Wat verwacht u van parochies?

“Dat we tot een gezamenlijke agenda voor de toekomst komen. We zullen bepaalde zaken anders vorm moeten geven. Wees transparant en neem zelf ook initiatief. Bel ons op tijd en niet op het laatste moment. Je kunt als parochie niet volledig geïsoleerd van het bisdom opereren. We staan samen voor grote uitdagingen.”